

DOMOVINA

Uredništvo

je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kron. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naslovnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

P. n. naročnike, katerim je potekla s 1. oktobrom naročnina, prosimo, naj blagovoliyo isto ponoviti. Naročajte in širite „Domovino“! „Domovina“ izhaja trikrat na teden in stane mesečno 1 K.

Slovenskim učiteljem!

Danes, ko postaja pritisk in naval nemštva na nas vedno hujši, ko dobiva ta tihi in doslej hinavsko zahrbtni boj propagatorjev nemške lažikulture vedno jasnejše oblike, ko gredo zoper nas z noži in koli — sedaj moramo biti vsi celi možje, da bраниmo svojo posest, da varujemo sebe in svojo mladino pred tujcem, ki razjeda in zastruplja naše slovensko življenje.

Slovenci smo v Avstriji še jedini narod, s katerim počenja nemška avstrijska vlada zadnji nesrečni eksperiment — ponemčevanja —, katerega je pri drugih močnejših nenemških narodih že drago plačala. Proti nam se obrača sedaj, bolj ko kedaj poprej ves vladni aparat in vse nemštvo, da nas uniči kulturno in gospodarsko ter vstvari tako nujne predpogoje za uspešno ponemčenje. Vidi se pač, da se avstrijska vlada in njeni državniki niso ničesar naučili in da ne vidijo prospeha države v razvoju posameznih narodov, ampak v njihovem zatiranju na korist nemštva.

Napočili so torej resni časi, dnevi dela za našo ohranitev in okrepitev. V boju, ki ga bijemo danes, se gre za vsako ped slovenske zemlje in za vsako slovensko dušo, da nam je ne ugrabi tujec.

Na mladino, njene vzgojitelje in na šole obračamo svoj pogled, ker vemo, da se tukaj izvrši in dokonča brez vseh žrtev in brez hrupa in nasilja oni odločilni boj, ki zastavi pot barbarskemu, protikulturnemu nemškemu nasilstvu na Slovenskem.

Na tisoče slovenskih otrok nam ugrabijo leto za letom nemške šole in pokvarijo nemčurski učitelji na slovenskih šolah. Vse to trpimo mirno že desetletja in pripuščamo, da se pred našimi očmi zastruplja in ponemčuje naš naraščaj.

Kje iskati temu odpomoči? V slovenski šoli, v slovenskem učitelju, ki nam mora vzgojiti zarod, ki bo bolje umeval svoje dolžnosti, ki bo razumel in hotel živeti sebi — ne pa služiti tujcu in vladi na korist nemštva.

Daleč smo od tega, da bi zahtevali, naj bo naša šola kako politično taborišče, tudi ne zahtevamo, naj bo slovenski učitelj razgrajal v političnem življenju. Z vso pravico pa zahtevamo, da bo naš učitelj vzgajal mladino v

duhu naroda, da bo budil v mladih dušah ljubezen do narodovega življenja. Vzgojitelji slovenske mladine, resni časi kličejo tudi vas na resnejše delo! Zavedajte se, da imate pred seboj slovensko mladino — krepak, prosvitljen in zdrav naraščaj, ki bo po dvajstih letih odločal v narodovem življenju. — Delajmo, da pride skoro čas, ko se bo samostojno in svobodno razvijal naš narod, ne zanemarjajmo v dnevih razburjenja mirnega prosvetnega dela in narodne vzgoje naše mladine!

Politični pregled.

Domače dežele.

Kriza v permanenci. Nemci so izjavili, da ne odnehajo od obstrukcije, dokler ne dobe „popolnega zadoščenja“ za storjene jim krivice. Ker vsi nemški listi povsod te frivolne obstrukcije napako opisujejo, ponavljamo še enkrat iz kakih otroških in ničevih razlogov so nemški nacionalci začeli obstruirati. Dne 24. sept. so obstruirali, ker so vsi štirje deželnozborski aktuariji Čehi. Ko je bilo dokazano, da so bili ti štirje podrejeni uradniki češke narodnosti imenovani v sporazumljenju z nemškimi deželnimi odborniki ter da se je to zgodilo po sporazumno z Nemci določenem redu, so obstrukcionisti sprevideli, da je njih početje neopravičljivo ter so že iskali, kako bi se na lep in dostojen način umaknili. V prihodnji seji so vložili mnogo dopisov in raznih vlog, katerih čitanje bi bilo vzelo mnogo časa, določenega za razpravljanje raznih točk dnevnega reda. Deželni maršal je zatorej sporazumno s češkimi strankami izjavil, da se preide najprej na obravnavo dnevnega reda ter da se bodo vloge prečitale šele po izvršenem dnevnem redu. To je dalo Nemcem povod, da so začeli glasno in nasilno obstrukcijo ter da so še danes odločeni zaprečiti ter onemogočiti nadaljnjo delovanje češkega deželnega zbora. Baron Beck si prizadeva te prenapetneže potolažiti, toda zastoj. Gospodje ne odnehajo, pa ne zato, ker se jim je zgodila morda kaka krivica, ampak zato, da onemogočijo izvršitev volilne reforme. Deželni zbor ostane zbran še do 20. t. m. ter bo imel v tem času še samo tri seje. V jedni teh, bode vlada dala predložiti načrt volilne reforme. Kakor stvari stoje, ni upanja, da bi to vprašanje moglo biti rešeno. Ako bi bil deželni zbor predčasno zaključen ali razpuščen, bi češka ministra odstopila ter bi vsled tega nastala kriza celega kabineta. Vsled frivolnosti nemških radikalcev bi se kaj lahko primerilo, da bode tudi v parlamentu vsako delo onemogočeno. Največjo škodo bi trpelo vsled tega delavstvo in vsi oni, kateri bodo imeli od nameravanega starostnega in invaliditetnega zavarovanja,

ki ima priti v državnem zboru že kmalo na vrsto, kaj koristi. Tako dolgo se bori delavstvo vseh kategorij za to preskrbljenje in sedaj, ko je že upalo, da pride kmalo do svojega cilja, stopili so jim ti razposajenci na pot ter jim hočejo iz same ljubezni do škan-dalov odjesi tudi ta košček socialne pravice, za katero so se tako dolgo borili. To in njih jasen namen, onemogočiti razširjenje volilne pravice za deželne zbore, jim delavstvo ne bo pozabilo; ako pride po zaslugi nemških radikalcev do razpustitve državnega zbora, se je pač po vsej pravici nadjati, da se povrne ta četa divje politike kljub ekscesom na Štajerskem, Kranjskem in Češkem naravnost decimirana v parlament.

Bukovinski deželni zbor se je sešel. Deputacija soc. dem. delavstva je izročila deželnemu predsedniku spomenico, v kateri zahteva uvedbo splošne, jednake in tajne volilne pravice za deželni zbor. Deželni predsednik je deputaciji obljubil, da bode podpiral njih težnje v onem okviru, ki mu je dan z izjavo vlade o razširjenju volilne pravice za deželne zbore.

Vnanje države.

Balkan.

Aneksija Bosne in Hercegovine je, kakor se poroča, gotova stvar. Avstro-Ogrska je obvestila vse one velesile, ki so podpisale berlinsko pogodbo, da namerava avstrijski cesar proglasiti svoje suverenske (vladarske) pravice nad temi deželami ter določiti gornje isti zakon o prestolni dednosti, ki je tudi v Avstro-Ogrski veljaven. S tem so baje vse velesile sporazumljene, pravijo pa, da treba dati Turčiji za to neke „kompenzacije“ ali odškodnine. Za te „odškodnine“ ni naša diplomacija ne trenotek v zadregi ter pravi, da obstoji ta „kompenzacija“ v tem, da nmakne avstrijske čete iz Sandžaka ter da se odreka na pravico „sovlade“ v teh turških provincah. V opoziciji proti temu stojita samo Anglija in Francija, pa tudi Francija pravi, da če druge velesile nimajo nič proti aneksiji, da se tudi ona ne bo upirala. — Kaj pravi prebivalstvo Bosne in Hercegovine k temu, po tem pač nikdo niti ne vpraša. Za one, kateri bi proti priklapljenju — protestirali — so pripravljeni bajoneti in ječe.

Bolgarski knez se je proglasil 5. t. m. v Trnovem starem kraljevem mestu bolgarskem za bolgarskega kralja in Bolgarijo za neodvisno kraljevino. Dosedaj je bila glasom berlinske pogodbe Bolgarija po imenu še Turčiji podložna ter ji je plačevala vsake leto majhen znesek kot tribut. Ta tribut se je porabljal za odplačevanje turških državnih dolgov. S proglašenjem neodvisnosti je torej tudi tej navidezni nadvladi Turčije nad Bolgarsko konec. Mogoče je, da se vsa stvar gladko

steče, brez večjih konfliktov in brez vojske. Sedaj pa mobilizirate obe, Turčija in Bolgarija in tudi Anglija je baje zbrala svojo sredozemsko mornarico za vse slučaje na Malti. Diplomacija se vede tudi v tem slučaju prav tako salomonsko kakor v vprašanju Bosne in Hercegovine. Le en dokaz te diplomatske modrosti. Nemčija je izjavila, da bode glede proglašenja kneza, pardon kralja Ferdinanda I. svojega prijatelja sultana diplomatskično podpirala, ker pomeni proglašenje bolgarske neodvisnosti brez dvoma prekršenje berlinske pogodbe; kar se pa tiče priklapljenja Bosne in Hercegovine k Avstro-Ogrski, bode tej svoji zaveznici nasproti spolnjevala svoje zavezniške dolžnosti ter bode podpirala Avstro-Ogrsko proti Turčiji. Taka je diplomatska umetnost na početku XX. stoletja in za vzdrževanje takih političnih Salomonov plačujejo narodi neizmerno visoke davke, da takim modrijanom na ljubo so celo pripravljeni se vojskovati med seboj. Sicer pa naj, že pride do vojske ali pa ne, narodi bodo te diplomatske umetnosti drago plačali. Bolgarsko, turško in en del avstrijske armade bodo mobilizirali; to pa stane.

Dopisi.

Nedeljski shodi v Celju.

Shod političnega društva „Naprej“ v Narodnem domu v Celju dne 4. t. m. se je vrlo dobro obnesel. Zbralo se je do 200 najuglednejših mož obeh strank iz mesta in okolice. Zborovalce je pozdravil predsednik društva dr. Gvidon Sernec ter je koj dal besedo dr. Božiču, ki je poročal o volilni reformi za deželni zbor štajerski. Referent je opisal krivice sedanjega volilnega reda, po katerem je Slovincem onemogočeno vsako izdatno zastopstvo v deželnem zboru, o pravičnosti pa se niti govoriti ne more, kajti od 73 poslancev je samo 10 Slovincov. Kaj naj teh 10 Slovincov, zastopajočih jedno tretjino vsega prebivalstva v deželi opravi proti 63 nemškim poslancom? To vnebovpijočo krivico treba odstraniti. Edina pot, ki vede do pravične razdelitve političnih pravic v deželi je uvedba splošne, jednake in tajne volilne pravice za deželni zbor. Ako bi imeli tako volilno pravico, imeli bi 28 poslancev in ne 10 kakor sedaj v deželnem zboru; taka delegacija bi čisto drugače zastopala naše pravice, kakor je more sedanja. Potem bi imeli tudi v deželnem odboru primerno zastopstvo. Sedanji zakon nam pa ne pripušča izrecno nikakega deželnega odbornika kot Slovincem in nam ga tudi po predlaganem novem deželnem redu ne bo prepuščal, marveč bodo le Nemci nekako milostivo dovolili, da se iz kmetske kurije izvoli en slovenski odbornik. Stranke večine so izdelale načrt volilne reforme, po kateri ostane pravzaprav

vse pri starem. Vlada je v tem podpira, ker nikakor ne dovoli, da bi se uvedla za*deželni zbor splošna in jednaka volilna pravica, kakoršna je veljavna za državni zbor. Slovenci smo zato v silno neprijetnem položaju, ker imajo Nemci vso moč v svojih rokah, da lahko brez nas in proti nam sklenejo tako volilno reformo, kakršna je njim ugodna. Našim poslancem ne ostane drugega, kakor da povdarjajo našo zahtevo po splošni in jednaki volilni pravici, da pa, ker je ta zahteva sedaj neizvedljiva, skrbijo za to, da bode nova volilna reforma, za katero so odgovorne le stranke večine in vlada vsaj nekoliko pravičnejša nam Slovincem nasproti. Zahtevamo, da se da našim kmetiskim občinam vsaj 10 poslancev, našim trgovcem dva, in za splošno kurijo tudi dva poslance in da se nam da tudi v dež. odboru postavno jednega zastopnika. Predlagana resolucija je bila soglasno sprejeta. Na to se je prešlo k slučajnostim. Prvi je dobil besedo g. dr. Kukovec, ki je govoril o dogodkih zadnjih dni v Ptuj, Mariboru, Celju in v Ljubljani. Opisal je začetek in povod teh nemških izgrediv proti Slovincem ter postopanje avtonomnih in državnih varstvenih organov v obrambo napadanih in oškodovanih. Pri teh izgrediv se je pokazalo, da so pravi povzročitelji in duševni očetje vsega tega divjaštva povsod le oni maloštevilni, na varnem sedeči možje, ki vodijo nemško politiko na Spodnjem Štajerskem, dočim so razgrajaci in napadalci pač večinoma le zapeljani ali pa naravnost najeti in plačani ljudje, kateri nimajo kaj izgubiti. Ako bi bilo tej peščici vodilnih glav, ki so ostale v varnem ozadju, kaj na tem ležeče, da se ohrani mir, bili bi lahko svojim uslužbencem rekli, naj ostanejo doma in naj ne demonstrirajo in mir bi bil povsod. Pa tega niso storili. Hoteli so imeti to, kar se je zgodilo, hoteli so, da se Slovence napada, sramoti in pobija. Mi jim ne bomo vračali z enakim orožjem, ne bomo je pretepali in sramotili, zadeli je bomo pa na bolj občuten način. Ta gospoda živi in se bogati z dobički, katere ji daje trgovina z nami. Oni kupujejo z velikim dobičkom naše pridelke in nam prodajajo z velikim dobičkom razno blago. Postavimo se na svoje noge. Imamo svojih trgovcev in obrtnikov dovolj, držimo se njih, njim prodajamo svoje pridelke, od njih kupujemo česar potrebujemo. Če nam v kateri stroki še kaj ljudi manjka, se bode skrbelo za to, da se še temu nedostatku odpomore. Svoji k svojim; držimo se tega gesla dosledno v vsem in povsod, naši trgovci in obrtniki pa se naj še ravnajo vedno po načelu: za dober denar dobro blago; pošteno delo. Tako se otresemo onih, ki nas zasramujejo in blatijo, tako ukrotimo najprej in najbolj temeljito one prevzetneže, ki so našega kruha pijani, mislili, da smejo delati z nami kar se jim poljubi. Govor je napravil na vse globok utis, videlo se je, da ideja prešinja vse Slovence, da se probuja njih zavest gospodarske osamosvoje in volja, postati končno gospodar na svoji zemlji. Bila je sprejeta z burno pohvalo tudi resolucija, ki je nižje priobčujemo.

Shoda združenih delavskih organizacij v Celju minulo nedeljo se je udeležilo znatno število nemških in slovenskih delavcev in članov soc. demokratičnih društev. O borbi za preosnovo volilne pravice v deželni zbor in o stališču socialne demokracije nasproti izgrediv v Ptuj, Mariboru, Celju in Ljubljani je poročal g. Hillari iz Gradca nemško ter je o tem spregovoril v imenu jugosl. soc. demokracije g. Anton Kristan iz Ljubljane tudi slovensko. Gosp. Hillari je

utemeljeval zahtevo organiziranega delavstva, da naj se uvede splošna, jednaka in tajna volilna pravica tudi v deželne zbore. Dokazal je, da so nemški nacionalsci, veleposestniki in klerikalci nasprotniki splošne volilne pravice in da bodo s pomočjo vlade izdelali tako volilno preosnovo, katera bode prinesla dobička samo njih strankam, ki pa bode z raznimi sredstvi in še posebno s premišljeno volilno geometrijo delavstvo opeharila tudi za onih par mandatov, katere mu hinavski ponujajo v splošni kuriji. Resnico teh besed dokazujejo dejstva, da ostane tudi po predlagani reformi kurialni sistem, da se pomnoži število nevoljnih virilistov od 3 na 5 ter da se razdele volilni okraji v splošni kuriji tako, da bode delavstvo v večini okrajev ali naravnost majorizirano, ali pa, da dobe soc. dem. poslanci, ako bi bili izvoljeni, tako velike volilne okraje, da bode poslancu popolnoma onemogočeno izvrševati svoje poslanske dolžnosti tako, kakor bi moral, ker mu ne bo mogoče ostati v stalni zvezi in dotiki s svojimi volilci. Da število poslancev v splošni kuriji ne stoji v nikakem razmerju ne s številom volilcev ne z višino deželnih doklad, katere plačujejo, je jasno. Pa tudi te beraške malenkosti delavstvu ne privoščijo in vse kaže na to, da name ravajo stranke večine vso stvar tako dolgo zavleči, da ne bode za rešitev obljubljene in pripravljene reforme več časa in da se bode volilo še enkrat po starem volilnem redu. Dokaz temu je dejstvo, da je dotični odbor imel do sedaj še eno jedino sejo. Deželni zbor ostane zbran še 4 tedne, v tem kratkem času naj bi rešil še proračun za 1908 in za 1909 ter tudi še volilno reformo? Poročevalec pozivlja delavstvo naj stoji na straži, naj bode pripravljeno nastopiti, ako je bode vodstvo poklicalo, da izrazi svojo voljo, kakor jo je izrazilo v boju za svojo volilno pravico v državni zbor. Organizirano delavstvo obsoja izgrede proti narodnostnim manjšinam v mestih z mešanim prebivalstvom in je prepričano, da ne bode takih ekscesov konec, dokler se ne da najširšim vrstam prebivalstva delež tudi na občinski upravi, dokler se ne demokratizirajo vsi avtonomni zastopi in ne vstvari popolnoma nov političen položaj s tem, da se dajo vsem državljanom jednake politične pravice. To bode tudi najboljša varstvo proti izgrediv, kakršni so se dogajali zadnje dni na Češkem, na Štajerskem in Kranjskem. — V podobnem smislu je govoril tudi g. Ant. Kristan. V svojem izbornem govoru je podal sliko borbe za volilno reformo na Kranjskem. Ta boj kaže, da se delavstvo ne more zanašati na besede in obljube meščanskih strank in da se mora zanašati samo nase in na svojo moč. Naj vstaja v boju, ki mora končati z zmago demokratičnega principa. Opisal je natanko dogodke zadnjih dni, njih začetek in razvoj, posebno natanko pa dogodke v Ljubljani. Dokazal je, da je državna oblast storila celo vrsto usodepolnih pogreškov in tako zakrivila nepotrebno in vse obsojno vredno prelivanje krvi v Ljubljani. Dokazal je, kako napačno in pogubno je uporabljati vojaštvo za policijsko službo in še posebno na tak način, kakor se je to zgodilo v Ljubljani, kjer se je poslalo nemško vojaštvo nad slovensko meščanstvo, kar je star sistem avstrijskih vlad, katere načeloma pošiljajo Nemce proti Čehom in Slovincem, Čeha nad Nemce, Bosance in Hercegovce nad Nemce (v Gradcu), Nemce in Slovence nad Italijane (v Trstu), Poljake nad Rusine v Galiciji itd. Navedel je nekoliko podrobnosti iz Ljubljane, ki so sicer

kakor je Kristan zatrjal po pričah dokazane, katerih pa ne smemo navajati, ker bi to državni pravdnik zaplenil. Taka upotreba vojaštva v policijske svrhe je nedemokratična in ko bode ljudstvo dobilo svoje politične pravice, bode tudi to onemogočeno. Poslušalstvo je pazno sledilo govorniku in mu burno pritrdjevalo. Spregovorilo je še več govornikov, med drugimi tudi g. dr. Kukovec, ki je poudarjal, da so soc. demokratje edini med Nemci stali v tem boju na pravičnem in pametnem stališču in si s tem pridobili priznanje štajerskih Slovencev. Strinja se s predgovornikom Hillarijem, ki je dejal, da bode tem škandaloznim razmeram konec, ko bode onemogočeno, da bi kakor osedaj, maloštevilne klike treh do štirih ljudi vodile politiko in odločevale usodo spodnještajerskih mest; to bode pa samo mogoče z večjim razširjenjem političnih pravic med vse prebivalstvo.

Končno je bila sprejeta predlagana resolucija, ki reasumira zahteve soc. demokratičnega delavstva glede volilne preosnove in ureditve narodnega vprašanja v smislu brnskega programa socialne demokracije. Resolucija izrecno povdarja, da je neobhodno potrebno, da se zakonitim potem omogoči in zavaruje v mestih z mešanim prebivalstvom tudi narodnim manjšinam popolnoma svoboden razvoj v kulturnem in gospodarskem obziru.

Laški trg. Šentrupertski kaplan gosp. A. Penič porabi svoj zlati, prosti čas, v kolikor ga ne posveča gostilni in drugim „lepim zabavam“ v to, da ruje in hujska ljudi proti tamošnjemu nadučitelju g. Zupančiču, ki ni voljan tako plesati kakor gode kaplan in župnik. — Kakor nekateri drugi duhovniki njegovi bratje, zna tudi ta učenik resnice in morale sestavljati razne strašne „izjave“ zoper nadučitelja, ki potem romajo v ovitku, ki nosi znak „J. B.“ iz Brežic na deželni šolski svet v Gradec. — Radi teh „izjav“ na deželni šolski svet je bil pred sodnijo obsojen neki Planko Franc na teden dni zopora in poravnava stroškov. Izjavil je sam, da je obtožbo zoper nadučitelja podpisal, ko je bil pijan. Kdo ga je opijanal je težko dognati, ker je velik pristaš kaplanov. To so žrtve klerikalne duhovniške morale! In takih slučajev je vse polno. Proti takemu brezvestnemu početju ni druge odpomoči, ko da poučnemu ljudstvu in ga branimo pred zaslepljenostjo, da spregleda in sodi po svojih mislih in svojem poštenju.

Štajerske novice.

— **Mihael Vošnjakov podporni zaklad** (jubilejna ustanova Vošnjakova) za katerega je „Zadružna Zveza“ v Celju svoječasnno izdala pozive, je narastel doslej šele na 740 K in nekaj obresti. Všetih je 30 K, dar „Zadružne Zveze“ mesto venca na grob rajnega Frana Ellerja. Naše članice in rodoljubi naj se spominjajo te ustanove in pri priliki žrtvujejo dar mladini, kajti najbolj rodoljubno delo je, podpirati vzgojo mladine.

(Po „Zadruzi“.)

— **Denar se je našel v trgovini** R. Stermecki. Kdor je zgubil, naj se tam oglasi.

— **Sodna obravnava proti celjskim razgrajacem.** Včeraj v torek se je vršila sodna obravnava proti Dergancu, Mehlsaku in Zuzziju, ki so bili obtoženi radi hudodelstva javnega nasilstva in hudobnega poškodovanja tuje lastnine dne 20. septembra t. l. Obravnava je trajala od 11. ure predpoldne do pol 2 in od 4. ure popoldne do pol 8. ure zvečer. Obsojena sta bila Mehlsack in Derganz vsak na štiri tedne

ječe, Zuzzi pa na 3 dni, vsi skupaj pa na povrnitev stroškov in škode uničenih predmetov. Zaradi pomanjkanja prostora prinesemo obširnejše poročilo prihodnjič.

— **Klubu slovenskih naprednih akademikov v Celju** je darovala gospodična Cirila Ježovnik iz Velenja 38 knjig ter rabljene poštne znamke in stanijolni papir. Srčna hvala!

Odbor.

— **Celjski kričaci še ne mirujejo.** Zadnjo nedeljo so šli trije Slovenci k polnočnemu brzovlaku. Na postaji je stal nek nemški petelinček. Ko je slišal slovensko govorico, jel je kikerikati svoj „Heil“. Na vse mogoče načine je poskušal pridobiti celo med tujimi potniki „pomagačev“, da prežene ljudi, ki si drznejo na postaji v Celju govoriti slovenski. Pridobil je med drugimi tudi restavraterja s postaje Zidani most. Dotični trije Slovenci pa so se začeli nad tem manevriranjem tako smejeti, da so celo tolpo s svojim smehom pregnali. Tujci so zginili na vlak, celjski petelinček pa se je začutil zopet za zapuščenega. Taval je pred postajo. Naenkrat se zasliši žvižg in v pol minuti prihiti iz nemške hiše cvet celjskega nemštva. Bilo se je bati napadov vkljub temu, da so bili Slovenci popolnoma mirni. K sreči je prišel v istem trenutku brzovlak. Pribijemo, da je bil navzoči celjski stražnik tako „vnet“, da je enega teh Slovencev nahlulil, kaj Slovenci ob tem času sploh iščejo na postaji. To so v resnici čedne razmere!

— **V strahu za nemški značaj mesta** je naskočila včeraj popoldne nemška policija slovenske fante iz Gornjega, ki so se vračali, prepevajoč pesmi, proti „Zamorcu“ po Ljubljanski cesti ter jim iztrgala slovensko zastavo. Vkljub intervenciji magistrat ne izroči zastave nazaj, kar vzbuja veliko ogorčenje. Tako netijo celjski policaji ogenj nemirov in izgrediv. Proč s tako policijo, ki vodi vse nemire in brez pouda draži mirne Slovence.

— **V prevelikem nemškem navdušenju** je zavrela včeraj znanemu redarju Gračnerju v Celju ob prihodu slovenskih fantov k vojakom kri. Podil je fante okolu po mestu na vso moč. Ko je izprevidel, da se ga slovenski fantje ne boje, ga je gnala „korajža“ na dvorišče pri vojašnici. Toda tukaj se mu je ohladila kri in ušla mu je tudi „korajža“. Neki nadporočnik je zapovedal vojakom, da se ga naj vrže takoj ven, ako bi se v tem trenutku ne odstranil. Razume se, da jo je takoj ves osramočen popihal. Menda se mu ne bode več ljubilo hoditi „inšpicirat“ slovenske fante.

— **Poskušen samomor.** Pomočnik pri tukajšnji tvrcki Ferjen se je danes ustrelil. Težko ranjenega so prepeljali v bolnišnico.

— **Našim občinam.** Tolikokrat smo že poudarjali, naj naše občine in naši narodni občinski tajniki samo slovenski uradujejo. A tako malo je še občinskih odborov, ki bi pokazali toliko energije in toliko razumevanja svojih dolžnosti, da bi to v resnici vršili. Kaj pomaga slovenski napis na občinskih hišah, če je pa notranje delo le polovično, če se sicer nraduje, oziroma dopisuje slovenski, sprejema pa istočasno vse uradne nemške dopise, kakor dela večina „narodnih“ občin. Za to lenobo in brezvestnost ni izgovora, in treba bo zares javno povedati imena vseh teh občin, ki so si po tolikih časih naših bojov za jezikovne pravice upale samo do polovice pota, da bi pa obratno z nemško-birokratičnim vladnim sistemom, za to manjka volje in res prave narodne zavednosti, ki mora segati globlje, ko do besede naroden.

— **Slovenskim podjetjem, de-**
narnim zavodom i. t. d. v premislek. Splošno je znano, kako nemški podjetniki svoje slovenske uslužbenke, če jih kaj imajo, v narodnem obziru trdo drže, da se ti ne smejo niti ganiti; celo najnedolžnejše slovenske veselice se ne smejo udeležiti. Kako pa ravna Slovenci, posebno naše posojilnice in podobni zavodi s svojimi uslužbenci! Poznamo privatnega uradnika, ki — rojen Slovenec — živi od Slovencev, a deco odgaja nemški: hčere so nemškarke, sinovi pa še slovensko ne znajo. To je vendar naravnost sramotno, da celo taki ljudje nimajo toliko narodne zavesti, da bi svoje otroke slovenski odgajali. Med Nemci bi gotovo ne našli kaj podobnega. Paziti bo treba malo bolj na take malomrže, ali bolje rečeno na take škodljivce.

— **Pozor!** Slovenci, posebno pa kmetje, ki kupujete gospodarske stroje, pazite tudi na tvrdko, ki jih izdeluje, da ne bo nemška. Zelo so pri nas razširjeni stroji tvrdke Umrath & Co., Bubna — Prag, ki je **nemška** firma! Zahtevajmo od slovenskih „prodajalcev na debelo“, naj se na te naše želje ozirajo, saj je to v njih interesu. Dosledno torej **Svoji k svojim!**

— **Na naslov slovenskih deželnih in državnih poslancev!** V Ptuj ob-
stoji že več let takozvana „Weinbau-
genossenschaft“, ki dobiva od države in dežele lepo subvencijo, da nakupuje od članov vino. Slišali smo že mnogo pritožb, ki vse potrjujejo, da v tej zadrugi ni vse v redu in da se gleda premalo na koristi članov. Glasom pravil ima ta zadruga pravico le od svojih članov vino jemati in ga prodajati dalje — ne pa tudi od nečlanov ali samo od nemških ptujskih gospodov, kakor se to godi sedaj. Gospode poslance prosimo in pozivamo, da se za stvar zavzamejo, saj je zadruga od dežele in države podpirana. Zlasti opozarjamo, da zadruga ne kupuje manj vrednega hrvatskega vina, da ga potem prodaja kot štajersko ter tako oškoduje dobri glas haloškega vina.

— **Južni železnici!** Uradnik na postaji Pragersko, dolg, močan, z močno brado in naočniki je strasten nemški nacijonalec in zagrizen nasprotnik Slovencev. V nedeljo, dne 20. septembra, to je isti dan, ko je nemška celjska fakinaža pobijala po Celju mirne Slovence, je hodil po Celju v sumljivi družbi s prav gorostasno gorjačo. Kaj je mož delal takrat v Celju? Videlo se ga je, ko si je popoldne v ravno isti sumljivi družbi „ogledal“ vse nlice!

— **Pa še Južni železnici!** Zgodilo se je, da je spremljal osebni vlak Središče-Pragersko konduktar, ki ni govoril drugega, ko madžarščino. V vlaku pa so bili skoraj samo Hrvati in Slovenci. To je bilo zadnje nedeljo. Bi Južna železnica ne hotela morebiti na vseh svojih progah upeljati osebe, ki govori edino le kitajščino?

— **V Vojniku pri Celju** se ustanovi, kakor slišimo, nemški otroški vrtec. Dvomimo, da bi mnogo pripomogel k življenju tamkajšnje nemške šole, ki ji manjka otrok.

— **Tudi iz Vojnika** smo videli 20. septembra ljudi v Celju, ki so šli menda tudi „kmečki stan reševati“ in pobijati slovenske ljudi. Med temi omenjamo pomočnika g. Senice, ki se je vozil z Lavričevimi delavci iz Konjic, potem pa se na vse pretega hvalil, kako se je pretepalo Slovence. Gotovo v čast nemškemu Vojniku in nemškemu obrtniku.

— **V Novi cerkvi pri Celju** je izginila Marija Hrastnik, posestnica v okolici št. 2. Žena je baje umobolna in se je bati, da se je v blaznosti usmrtila.

— **Trgovci Savinske in Šaleške doline** imeli so v nedeljo 4. oktobra tega leta velik protestni shod zaradi nezaslišanih, brutalnih napadov nemških razgrajev v Ptuj, Maribor, Celju itd. Storili so se velevažni sklepi, ki se obširno obelodanijo, da javnost izve, da je v prvi vrsti narodno trgovstvo in obrtništvo temelj novega narodnega življenja in nadaljnjega napredka. Pozivljajo se vsi trgovci slovenskega Štajerja h krajevnim sestankom, da si izvolijo ožje odbore, ki potem po medsebojnem sporazumljenju omogočijo skupni zbor vseh narodnih trgovcev. Osamosvoja na gospodarskem polju, emancipacija od nemških veletrgovin bodo naravne posledice našega novega trgovskega gibanja.

— **Lep dokaz narodne zavednosti in ponosa** nam nudijo novi dvojezični napisi v drevoredu narodnega trga Žalec.

— **Iz Žaleca.** Svetujemo Delniški pivovarni, da nemški napis takoj mirnim potom odstrani in izbriše znamenje brezbriznosti, ki je v tem pogledu pri Slovencih že brezmejna. — Po vsem Slovenskem naj izginejo ti sramotni nedostaki kot kričeč dokaz preminulega nemškega gospostva. — Da dobi slovenska naša domovina tudi slovensko lice, to želi Savinčan v imenu vseh na sestanku 4. t. m. v Žalcu zbranih trgovcev.

— **Št. Peter v Savinski dolini.** Šolsko vodstvo in prijatelji šole razstavijo v nedeljo, dne 11. t. m. v šolskih prostorih razna učila in izdelke učencev, sadje in izdelke sadja, čebelarne panje (amer. dunajski stoječi in ležeči gerštingov, kranjski in koroški. Izmetalni stroj bode pokazal praktično svojo moč.

Ob 9. uri zjutraj bode otvoritev razstave, popoldne ob 4. uri govor o sadjarstvu, čebelarstvu in o elektriki. Poročal bode tudi g. Jošt (Cesar) iz Gotovelj o potovanju po Češkem.

Razstave se tudi lahko udeležijo posestniki iz sosednih občin, kateri imajo še sadje na razpolago. Vpošlje naj se do sobote, 10. t. m. opoldne, 2—3 kom. v škatli na katero naj zapiše vsak svoje ime, kje je doma in koliko ima od iste vrste? Poslano sadje lahko vsak svoje ob 5. uri popoldne odnese ali pa daruje za uboge učence. Darovano sadje se bode potem na dražbi prodalo. K mnogobrojni udeležbi vljudno vabi

šolsko vodstvo.

— **Za družbo sv. Cirila in Metoda** za Rečico in okolico so zbrali svatje na gostiji Cajnarja Franca iz Pustega polja v gostilni Jos. Praznika, župana v Kokarjih, 6 K 50 vin. Posnemanja vredne!

— **Iz Velenja.** Sklicujoč se na § 19. tiskovnega zakona, zahtevam, da sprejmete sledeči popravek:

Ni res, da bi gostilničar in mesar Rak v Velenju bil svojega pomočnika v Celje poslal Slovence pretepat, ampak res je, da on o kaki demonstraciji še sploh niti vedel ni.

Z odličnim spoštovanjem
Rak.

Naš dopisnik naj se oglasi.

— **Prejeli smo:** Z ozirom na Vaš dopis v listu z dne 18. septembra t. l. iz Gornjega grada zahtevam na podlagi § 19. tiskovnega zakona, da objavite v prihodnji številki na istem mestu in z istimi črkami sledeči popravek: Ni res, da „župnik Ferme pri Novišti stika po hišah za hranilnimi knjižicami“, pač pa je res, da župnik Ferme do sedaj še v nobeni hiši ni iskal kake hranilne knjige in je za kmečko hranilnico in posojilnico sprejemal le take knjižice, ki so mu jih stranke prinesle prostovoljno. Ni res, da „kaplan Berk in župnik Ferme pri Novišti naj-

večje neumnosti še pregovorita. čeprav dobe pri farovski hranilnici 1/2% manj obresti; samo pobožne ženske so bolj previdne in nič ne zaupajo novi nepotrebnim posojilnici“, pač pa je res, da nova hranilnica in posojilnica v Gornjem gradu ni farovška, temveč kmečka, in da ji zaupajo vsi sloji, tudi „pobožne ženske“ imajo pri njej naložen svoj denar, in da jo vsi kmečki sloji smatrajo za potrebno. Ni res, da se iz stavka: „Kmečka hranilnica in posojilnica baje strankam, ki si izposodijo denar, napravi vse zastoj, med tem ko liberalne dajo veliko zaslužiti notarju, katere stroške morajo plačati stranke, vidi gorostasna zlobnost kaplana Berka, pač pa je res, da kmečka hranilnica in posojilnica v Gornjem gradu vsa pisma, tudi za vknjižbo, napravi brezplačno in si „Posojilnica v Gornjem gradu“ take listine da napraviti pri g. notarju, ki takih del ne more napraviti brezplačno, in da morajo te stroške plačati stranke, ker jih ne plača posojilnica.

Novaštifta, dne 1. oktobra 1908.

Gothard Fermé,
župnik.

Gosp. župnik ni popravil trditve našega dopisnika, da so tiste zemljeknjižne prošnje, katere njih posojilnica sama in brezplačno piše včasih pogrešene in da treba te pogreške potem popravljati, kar vede lahko v zmešnjave in večje stroške, nego ako bi vso stvar takoj notar popravil. To je bilo jedro vsega dopisa in tega tudi popravek ne taji.

— **Trboveljsko občino,** ki tako odlašala z razpisom službe 2. zdravnika v Hrastniku, opozarjamo na sledeči slučaj, ki se je prigodil pretekli teden: Dr. Marciusa ni doma že kake tri tedne ter hodi vsak drugi dan v Hrastnik nek trboveljski zdravnik. Te dni je hrastniška babica spoznala pri nekem porodu, da je velika nevarnost za mater in otroka. Brzobjavila je v Trbovlje po zdravnika, ki pa ni prišel v Hrastnik, baje zato, ker je bil prejšnji dan tam, ali ker ni utegnil. Ker je bila nevarnost zelo velika, je morala babica sama storiti, kar je znala, da reši vsaj mater (ženo nekega rudarja) dete pa je bilo mrtvo. Kakor večkrat, spet sedaj zahtevamo od sl. občine, da takoj razpiše omenjeno službo, sicer bomo prisiljeni storiti vse, kar je v naši moči, da dobimo svojega zdravnika, kateri bode tudi z delavcem in manj premožnim kmetom v sili in potrebi vedno na razpolaganje.

— **Čudna spaka.** Dobili smo to-le: „Vabilo na tombola katero priredi Prostovolna požarna bramba Logarovci 4. Oktobra 1908 v gostilni gosp. F. Verzel v Logarovcih. Svira godba g. Verlan. Začetek ob 4. uri popoldne. Slavno občinstvo vabimo k obilnemu obirku. Odbor.“ Tiskarna F. Semlitsch, Radkersburg. Bi li ne bilo boljše, ako bi bili gospodje dali tiskati vabila v kaki slovenski tiskarni? Vsaka slovenska tiskarna bi jim natisnila to vsaj tako čedno kakor ona v Radgoni ter po vsem vrhu tudi v pravilnem jeziku. Tako se nezavednost ali malomarnost v narodnih stvareh sama maščuje.

— **Središki gostilničar Vennigerholz** pošilja svojega sina v nemško šolo v Ormož. Središčani, kaj je Vaša dolžnost?!

— **V ormoških uradih** bi trebalo velike metle. Za danes omenimo le, da je pečat na davkarji in okrajni sodnji samo nemški; ravnotako poštni pečat. Ali se uradi za ljudstvo ali za peščico ormoških nemskutarjev?

— **Dijaška kuhinja v Ptuj.** Občni zbor tega društva bo v soboto, dne 10. vinotoka zvečer ob 8. uri v „Narodnem domu“ v Ptuj. Dnevni red:

Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo v minoletem šolskem letu. Volitev novega odbora. Slučajnosti. Ker je to podporno društvo važno za slovenski srednješolski naraščaj v Ptuj, vabimo na zborovanje vse prijatelje naše učeče se mladine.

— **Iz Draževasi.** Nečuvni dogodki zadnjih tednov in neprestane krivice, ki se godijo od strani Nemcev ter naše vlade, rodile so tudi pri naših kmetih odpor in glasno ogorčenje. V nedeljo 4. t. m. zbrali so se vsi domači naši kmetje in fantje in nekaj sosednjih k zborovanju po § 2. v hiši g. Uličnika Janeza, kjer se je pod predsedstvom hišnega gospodarja in g. Vucaj Franca spregovorila marsikatera beseda v pouk, kako se treba Slovincem zahvaliti za neštete krivice, ki jih trpimo od strani Nemcev in nemčurjev ter od pristranske vlade. Da konjiškimi in loškimi nemčurskim kramarjem in obrtnikom to ne bode v prid in korist, tega smejo ljudje z gotovostjo pričakovati. — **„Svoji k svojim!“** bila je parola, s katero smo se razšli, potem ko so se bile sprejele še resolucije, kakor v nedeljo prej na konjiškem slovenskem zaupnem shodu.

— **Slovo graški univerzi** je dalo zaradi ptujskih nemških tolovajstev precejšnje število slovenskih visokošolcev, med njimi največ štajerskih rojakov. Vpisali so se na češkem vseučilišču v Pragi.

— **Avstrijske tehnike** so imele v preteklem šolskem letu v zimskem tečaju 9736, v letnem tečaju pa 9166 slušateljev. Ti se porazdele na posamezne tehnike: Dunaj: 2901 — 2807; Gradec: 693 — 598; Praga: češka: 2541 — 2449 in nemška: 1030 — 941; Brno: češka: 411 — 390 in nemška: 666 — 680; Lvov: 1494 — 1301.

Zveza narodnih društev na Štajerskem in Koroškem.

— **Učiteljsko društvo za celjski okraj** ima v nedeljo, dne 11. okt. t. l. ob 10. uri predpoldne v okoliški šoli v Celju izvanredni svoj zbor. Na dnevnem redu: Razgovor o volitvi učit. zastopnika za okr. šol. svet Celje okolica. K prav obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

— **V odbor „narodne čitalnice“ v Hrastniku** so voljeni gg. J. Sorčan, predsednik, Urlep, podpredsednik, Miloš Roš, tajnik in knjižničar, Majcen, blagajnik; odborniki so pa Lojska Pintar, J. Bevc, Slokan, V. Šentjarc in J. Urbajs.

— **„Društvo slov. profesorjev“** priredi v soboto, dne 10. oktobra 1908 ob 7. uri zvečer sestanek v ljubljanskem „Narodnem domu“. Razpravljalo se bo o važnih stvareh.

— **Ruska koč** se zatvori v nedeljo, dne 11. oktobra. Isti dan bo v cerkvi sv. Aneha maša, popoldne pa v koči majhna zabava v slovo.

„Še enkrat na planine — — —“

Druge slovenske dežele.

— **Vabilo na odborovo sejo „Matice Slovenske“**, ki bo v sredo, dne 7. oktobra ob pol 6. uri zvečer v društveni pisarni. Dnevni red: 1. Naznanila predsedništva. 2. Potrditev zapisnika o zadnji odborovi seji. 3. Poročilo o knjigah za leto 1908. 4. Poročilo o rokopisih. 5. Poročilo iz knjižnega, zemljevidnega in tehniškega odseka. 6. Tajnikovo poročilo. 7. Slučajnosti.

— **V prid družbe sv. Cirila in Metoda** prodaja na debelo in drobno g. Ivan Keber, trgovec v Ljubljani Stari trg, čistilo (krema) za usnje in za čevlje. Odjemalcev trgovcev ima že čez 50, iz česar je razvidno, da je gotovo dobre kakovosti.

— Družbi sv. Cirila in Metoda je nakazalo županstvo v Nabrežini kot jubilejni dar ob 60letnici našega presvitlega cesarja Franca Jožefa I. 100 K. Gotovo dōbi in zlasti namenu primerno darilo, ki je vsega posnemanja vredno. Proslavi se najlepše jubilejno leto, ako se daruje v razne kulturne in humanne namene. Naša šolska družba kot taka vrši omenjeno nalogo, saj nudi, kolikor ji dopuščajo materialna sredstva našim otrokom z ustanavljanjem in vzdrževanjem otroških vrtcev in ljudskih šol najvišje, namreč temeljno vzgojo. Zato želi, da bi imelo omenjeno županstvo med zavednimi slovenskimi občinami kar največ posnemovalcev, imenovanemu občinskemu starešinstvu pa naša iskrena zahvala.

— Koliko je škode v Ljubljani? Nemški listi so poročali, da znaša škoda na razbitih šipah in napisih v Ljubljani 50—60.000 kron. Sodna komisija pa je cenila vso škodo na 8443 K. — Radi verjamemo, da bi naši Nemci ne nasprotovali, če bi se jim za njihova pobalinstva po Štajerskem in v Kočevju plačala z ljubljanskim denarjem, pa te nikakor ne pojde.

Svetovne vesti.

— Gozdni požari. V Sev. Ameriki so se na gorah Adirondaških vneli gozdovi; požar je uničil že mnogo šum in tudi nekoliko vasi. Tudi v angleški koloniji Kanadi so v nekaterih krajih gozdi goreli, na srečo je pa silen dež pogasil požar.

— Ruski pisatelj Maksim Gorki se je dne 20. t. m. poročil z igralko Andrejevno.

— Nova vojna ladija. V Trstu so 30. m. m. slovesno spustili v morje novo vojno ladijo „Nadvojvoda Franc Ferdinand“. Kumica je bila nadvojvodinja Marija Anuncijata, prisotnih je bilo več nadvojvodinj in nadvojvod.

— Zemljiški davek. V Avstriji pride na glavo vsako leto zemljiškega davka po 2'07 K, na Ogrskem po 3'48 K, na Nemškem po 0'84 K, v Angliji po 0'45 K, na Francoskem 2'58 K in v Italiji 2'85 K.

— Kako zaprečiti vnetje vimena pri kravah? Pazite na to, da bode kravam vedno s suho, zdravo steljo nastlano, kajti vnetje prihaja od tega, da krave leže v mokroti, povzročeni po gnojnic.

— Štrajk v premogovnikih v Köflachu. Delavstvo v Franciškovem rovu je stopilo v štrajk; 600 delavcev je ustavilo delo, zahtevajoč višje mezde. Med delodajalci in delojemalci se vrše pogajanja.

— Nesreča v rudniku. V Sieverhausenu na Nemškem se je v nekem rudniku vsedlo kamenje ter je zasulo 21 rudarjev, 3 so mrtvi, 6 pa težko ranjenih.

— Avstralske zedinjene države nameravajo uvesti obvezno vojaško službo; zvezna vlada je parlamentu že predložila zakonski načrt.

— Iz dežele „svebode“. Ogrska sodišča so obsodila v dobi od 22. apr. 1906 do 27. avg. 1908 torej v dveh letih in štirih mesecih sinove nemadžarskih narodnosti na skupno 124 let, 6 mesecev in 27 dni ječe na 80.366 K globe in na plačilo pravnih stroškov v znesku 120.000 K. Vse to pa zaradi ščuvanja proti Madžarom in zaradi veleizdaje!

— Senzacionalna aretacija. V Novem Yorku v Severni Ameriki so zaprli poznane prirodozlovca Clark-a, ki je živel dvojno življenje. Po dnevu je bil kot učenjak v najboljši družbi, po noči se je pa udeleževal ulomov, požigov in raznih hudodelstev.

— Proti poseganju Berlina. Poljski listi pozivajo vse Poljake iz Rusije vračajoče se iz tujine domov, naj ne potujejo čez Berolin ampak rajše čez Dunaj.

— Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani in v Celju. V službo se sprejme: 1 poslovodja, 2 knjigovodja in korespondent, 3 pomočniki meš. stroke, 1 pomočnik špecerijske stroke, 1 pomočnik manufakturne stroke, 3 pomočniki železninarske stroke, 1 pomočnik modne in galant. stroke, 1 kontoristinja, 2 blagajničarki, 1 prodajalka, 1 učeneec.

Službo iščejo: 4 kontoristi, 10 pomočnikov mešane stroke, 8 pomočnikov špecerijske stroke, 5 pomočnikov manufak. stroke, 2 pomočnika železninarske stroke, 1 pomočnik modne in galant. stroke, 12 kontoristinj, 7 blagajničark, 4 prodajalke.

Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

Trgovskega pomočnika

veščega trgovine mešane stroke, sprejmeta

Norbert Zanier & sin

550 Sv. Peter v Sav. dolini. 3-1

Trgovski pomočnik

zmožen deželnih jezikov, se sprejme v trgovino z mešanim blagom **A. Geiss v Žalcu.**

547 3-2

Iščem vrtnarskega pomočnika

plače 20 do 24 kron na mesec.

Dr. Josip Sernec, Celje.

548 2-2

264 10 7

Brazay-Jevo Francevo žganje

je tekom 40 let skušeno domače zdravilo zlasti proti migreni, influenci, protinu, reumatizmu, služi za okrepljenje oči, za grgranje. Nedosežno dobro za masažo, najboljšo sredstvo za lase. — Dobi se povsod, kjer pa ne, se obrnite na **BRAZAY-A.** Dunaj III/2, Löwengasse 2 a.

„Delniška pivovarna Laški trg“

išče za takoj

nočnega čuvaja

z dobro plačo in običajnim pivom.

549 1

Steckenpferd

lilijno mlečno milo

Najmilejše kožno milo.

Zvezna tiskarna

Schillerjeva ulica
Celje: Stajerska.

izvršuje v svojo strobo spadajoča dela okrasno in po konkurenčnih cenah.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda.

RUDOLF HAVELKA

modna trgovina v Ptuj

priporoča p. n. občinstvu za jesen in zimo najnovejše blago za dame in gospode v raznih kvalitetah, kakor tudi raznovrstno platno za životno in posteljsko perilo. Nadalje nudi preproge, garniture, volnene in elpkaste zastore čevlje najboljšega izdelka za dame in gospode, dežnike, zavratnice, ovrtnike, pletene in likane srajce, ter vsakovrstno drugo v manufakturno stroko spadajoče blago po primernih cenah. — Postrežba točna in strogo solidna!

536 41—6

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke **VINCENC KVEDER** žalec v Savinski dolini, Stajersko.

13 130—108

Blasnikova in družinska pratika

se dobiva na drobno in debelo v Zvezni trgovini v Celju.